

Cancel·lar el Mobile? Una oportunitat per repensar-nos

Cal construir alternatives econòmiques per als treballadors de la SEAT, per als miners polonesos o per a les precàries del Mobile

Iolanda Fresnillo

Reunió al Palau de la Generalitat entre el Govern i altres administracions i agents socials i econòmics per analitzar la cancel·lació del Mobile World Congress, el 17 de febrer de 2020 / LLUÍS SIBILIS

La cancel·lació del Congrés Mundial del Mòbil ha generat una imatge sense precedents en els temps de tensions polítiques que vivim: la foto del front comú d'administracions de diferents colors, la Generalitat de Catalunya (convocant), els ajuntaments de Barcelona i de l'Hospitalet de Llobregat, i fins i tot la Delegació del Govern espanyol a Catalunya; una vintena d'empreses tecnològiques, patronals, representants de la Fira de Barcelona i sindicats. **Més de 50 persones assegudes al voltant d'una taula, no de diàleg, sinó d'unitat acrítica en defensa del Mobile del futur.** S'han conjurat per aconseguir que el Mobile del 2021 sigui millor que mai i que el contracte amb la GSMA (l'empresa privada que organitza el congrés) es prorrogui més enllà del 2023.

Un congrés, el dels mòbils, marcat per l'opacitat, com [ja va explicar CRÍTIC](#). Per les feines precàries -i els alts salaris dels seus alts directius-; per un suposat impacte multimilionari a la ciutat concentrat en molt poques mans -l'informe de Deloitte que analitza aquest impacte no és consultable de moment, tot i haver estat pagat amb diners públics-; per una visió de la tecnologia als

antípodes del codi lliure; per un increment del trànsit aeri i de cotxes, amb les corresponents emissions de CO₂ de més... i un llarg etcètera d'externalitats que rarament es visibilitzen.

La cancel·lació de l'MWC fa imprescindible una reflexió sobre la necessitat de no dependre de grans esdeveniments

Fa uns quants dies, quan van començar a caure les cancel·lacions d'empreses pel virus de la por del coronavirus o per estratègia de mercat, vaig fer un tuit en què deia que potser érem davant una **oportunitat per replantejar-nos el model de ciutat** davant els reptes que ens planteja l'escenari d'inestabilitat global en què vivim. Em van ploure uns quants missatges de resposta acusant-me de superficial i d'insensible amb els treballadors i les treballadores que perdien la precària feina que el Mobile els donava. La cancel·lació del Mobile és una oportunitat? És imprescindible fer una **reflexió més a mitjà i llarg termini sobre la necessitat de no dependre d'aquests esdeveniments (i del turisme)** per mantenir activitat econòmica i llocs de treball.

Sobre les cancel·lacions en cascada de grans empreses que no assistiran al MWC, crec que es imprescindible fer una reflexió més a mig i llarg termini sobre la necessitat de no dependre d'aqts esdeveniments (i del turisme) per mantenir activitat econòmica i llocs de treball [Fil] <https://t.co/8jFhCv4jMQ>

— Iolanda Fresnillo (@ifresnillo) [February 10, 2020](#)

Però és precisament perquè penso, potser amb mirada més llarga que algunes al voltant d'una taula al Palau de la Generalitat, en les possibilitats de treball i de vida digna, que crec que **és un error abordar acríticament la cancel·lació del Mobile com un simple entrebanc en el camí**. No, no és una pedreta en el camí: és una roca enorme. I sí, potser la podem rodejar, i seguir caminant. Però no la podem ignorar: la roca no desapareixerà... O, més aviat, tornarà a aparèixer.

La roca pren múltiples formes. Un coronavirus a l'altra punta del món, en un món globalitzat sense fronteres antiviruses. Una guerra comercial o una batalla fratricida per una nova tecnologia. Un *crash* financer o una economia alentida. Una gran llevantada, Glòria o Dennis, que pot arribar en qualsevol moment, sense respecte per congressos o temporades altes. No són distopies de *Years & Years*: són realitats d'avui, de demà, de demà passat.

L'amenaça climàtica és ben real i pot posar fi a la vida tal com la coneixem

La inestabilitat econòmica d'un capitalisme gegantinament financeritzat i el desordre de l'emergència climàtica són dos factors incompatibles amb un model econòmic de ciutat dependent dels congressos i del turisme. Ja sé que l'economia no depèn totalment d'esdeveniments com el Mobile, tot i que a vegades les declaracions d'alguns responsables municipals semblarien indicar que així és. La defensa de Jaume Collboni de la Fira de Barcelona, o la negativa del consistori a ni tan sols debatre el futur dels espais de la Fira a Montjuïc tal com planteja la plataforma [La Fira o la Vida](#), deixen clara l'aposta de l'Ajuntament pel turisme de congressos. I aquí es planteja una contradicció fonamental.

Turisme de congressos 'versus' emergència climàtica

Fa un mes, l'Ajuntament de Barcelona declarava l'emergència climàtica a la ciutat de Barcelona. No n'hi ha per a menys. **L'amenaça climàtica és ben real i pot posar fi a la vida tal com la coneixem.** Així de dramàtic (tot i que, com em deien uns amics que m'estimen no fa gaire, "hi ha vida en el col·lapse"). [CRÍTIC ho explicava](#) ben gràficament fa alguns mesos en un reportatge sobre els impactes de l'emergència climàtica a la ciutat de Barcelona.

El que genera contradicció és que, mentre ens comprometem a estudiar l'eliminació de vols curts (sempre que tinguin alternativa amb tren), apostem, a llarg termini, per uns congressos que, de fet, fan augmentar el nombre de vols a la ciutat. Uns vols que en un futur no tan llunyà no seran viables. De fet, ja no són viables. Pot semblar simplista, però en realitat aquesta contradicció amaga la **dramàtica manca de propostes de futur** que realment tenim sobre la taula per abordar l'emergència climàtica.

No podem declarar l'emergència climàtica sense crear alternatives industrials, energètiques o alimentàries

Fa unes quantes setmanes, l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) va organitzar un [magnífic seminari](#) sobre com organitzar-nos davant la mercantilització de la vida, l'amenaça de les crisis financeres i l'emergència climàtica. En un dels debats, un company va plantejar una pregunta clau i molt necessària. **"Què els diem als treballadors de la SEAT? Que no produeixin més cotxes? Que es quedin al carrer?"**. Fa un parell de setmanes, amb un to terriblement cínici i totalment menyspreador, Josep Borrell criticava el moviment de joves contra l'emergència climàtica amb l'argument de si estarien disposades a rebaixar el nostre nivell de vida per subsidiar els miners polonesos. La resposta a ambdues preguntes la va donar una jove de Fridays for Future Barcelona en un vídeo de YouTube:

Els treballadors de la SEAT, els miners polonesos, les precàries del Mobile... No podem declarar l'emergència climàtica i no posar tot el focus i els recursos (també econòmics) necessaris a **construir les alternatives industrials, energètiques, comercials, tecnològiques, alimentàries**, etc., que ens permetran, potser no evitar el col·lapse, però retardar-lo i fer-lo *vivable*. Unes alternatives que no solament passen per una transició tecnològica i a l'energia neta. Com diverses investigacions demostren, els límits materials de la transició energètica són ben evidents. Per dir-ho senzillament, no hi ha prou liti en el planeta per construir bateries que substitueixin l'actual parc automobilístic per cotxes elèctrics.

No solament això, sinó que aquesta aposta, de mantenir el creixement econòmic i nivells de consum amb transició energètica, significa un redoblament de les extraccions de certs minerals en els països del Sud. Extractivisme verd. Neocolonialisme verd. La suposada salvació que suposen iniciatives de transició energètica basades només en la construcció d'infraestructures i de transports no basats en el consum de combustibles fòssils té molts límits. Fonamentalment, **la impossibilitat de seguir creixent econòmicament i descarbonitzar l'economia a la vegada**. De nou, la jove Birch, de Fridays for Future, ens ho explica de manera molt clara:

Tot i que el nivell del repte és gegantí, **cal, però, construir alternatives econòmiques també per als treballadors de la SEAT, els miners polonesos, les precàries del Mobile...** Alternatives que passin per l'ecofeminisme i per l'economia social, que clarament apostin per un nou model de

consum, que necessàriament abordin un decreixement en l'ús de materials i d'energies. És complicadíssim. I significa un canvi del model de vida tal com el coneixem a Occident. Però les conseqüències de no fer-ho, apostant per persistir en un model de ciutat i de país, ni que sigui a mitjà termini, insostenible, són molt pitjors. Les conseqüències de no reaccionar a temps són el col·lapse, sense vida.

L'aposta per la transició a un nou model de ciutat i d'economia, compatible per la vida, no pot ser tímida. No podem construir economia social per una banda i alimentar, amb molts més recursos, economia depredadora per una altra. Perquè es tracta de construir alternatives a la SEAT, alternatives al port i a l'aeroport, alternatives al turisme, alternatives al Mobile...; en cas contrari, malauradament, estarem parlant d'un simulacre. I ja no hi ha temps per a simulacres. O pensem les alternatives "a lo grande" (o "[a lo loco](#)" que dirien algunes)... o barbàrie.